

Màrius Serra a l'Institut Ribera del Sió.

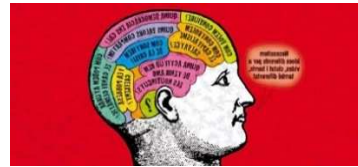
No sé si sabré fer arribar la gràcia i l'aire tan divertit que hi va donar el convidat tan il·lustre el dia 20 d'octubre de 2015 però amb una pissarra al darrere el comunicador va fer les delícies del públic, que no era poc, amb els jocs lingüístics. Aquest personatge, per molta gent, és un dels més genials del país.

Va començar la ponència amb:

“Aquesta frase conté tres horrors”

I ens va portar a pensar i animar-nos a deixar de ser el que anomenava *Idiotes Integrals*. Sort que una persona de la sala estava atenta i ens va ajudar a desfer l'enigma. El problema és que la solució ens porta a un tirabuixó mental impossible ja que hi ha dos errors ortogràfics (frase ha de ser frase i horrors, errors) i un tercer de semàntic (tres ha de ser dos). Per tant la frase sempre és falsa. Però ens ajuda a despertar l'enginy. Ens fa cavil·lar. I a sobre ens ho fa divertit. Ja ha aconseguit moure el cervell. Lúdicament. Com allò tan antic: què va ser primer: l'ou o la gallina?

Dibuix de Robert Boyle: un flascó que s'omple ell mateix, tot i que el moviment perpetu no existeix.

Després va continuar amb el joc interlingüística entre llengües ja que en Màrius va fer filologia anglesa i quan els seus amics anglosaxons que el visitaven a Barcelona li demanaven:

Escolta, aquí a Barcelona els cementiris són molt importants? I ell es quedava desconcertat fins

que va veure els autobusos on hi deia: Welcome to Barcelona, Barcelona Shopping Line, perquè es veïés de què es tractava, i l'única cosa que deien en català era el nom: Tomb Bus, autobús per anar a fer el tomb. I acte seguit tots els seus amics anglòfons deduïen que aquell era l'autobús que et porta al cementiri perquè tomb bus et fa pensar en el bus que et porta a la tomba.

Va continuar amb l'exemple d'un restaurant que es diu Can Fart, que vol dir, en català, tip. Els amics li demanaven escolta, els catalans teniu algun costum especial havent dinat? I l'home no entenia què volien dir. Si era felicitar al cuiner o la cuinera, deixar una propina, o si com els àrabs pensaven en un rotet, o seure sota la taula... Però era més senzill. Can ho sap tothom, vol dir pots, però fart, per si algú encara no ho sabia, en anglès vol dir, tirar-se pots. Una mostra del joc que fa el llenguatge. I potser no era tan estrany si totes les cases catalanes que fan pessebre hi posen un caganer i fem cagar el tió. Però tots sabem que ésser un fart no és escatològic.

I va continuar amb exemples de jocs lingüístics i del castellà del Siglo de Oro atribuït a

Quevedo. A Quevedo, li van atribuir una aposta, Quevedo va dir: jo sóc capaç de presentar-me davant de la Reina, que era la Reina Isabel, i dir-li que és coixa. I la Reina Isabel n'era, de coixa. A veure, no és gaire convenient dir-li a ningú que és coix, però si és una Reina encara pitjor. I tots li van dir: i com t'ho faràs? I en Quevedo es va presentar davant de la Reina amb dues flors: un clavell i una rosa i li va deixar anar, segons se li atribueix, una quarteta cèlebre, que li va dir: *Entre el clavel y la rosa roja, su majestad escoja. y entre la rosa y el clavel, escoja Doña Isabel.* És a dir, li va dir coixa dues vegades i la va deixar contenta. La dona, òbviament, va triar

una flor, entra el verb escollir, *escoger*, en castellà, que és un doble sentit, una homofonia de es coja.

Però ell va buscar un exemple en llengua catalana. I el va trobar. També li va servir per entendre que cada generació empra el seu llenguatge . Va ser en Tisner, l'Avel·lí Artís-Gener que li va dir que busques a l'Esquella de la Torratxa, que era una publicació satírica de l'època de la República i anterior, que em sona que hi havia una quarteta que es fotia amb la Reina Maria Cristina

Doncs bé, després d'un sopar a l'hotel Ritz de Barcelona, en el qual pel que sembla va acabar amb els tovallons enlaire, amb la Reina cantant el *Viva el Rey*. Després d'aquest sopar, va sortir a l'Esquella de la Torratxa una quarteta que deia:

Anit, en el sopar del Ritz,

la Reina no duia ni mantell ni corona.

Però portava mantellina,

i que n'estava de mona!

I d'una manera certament elegant, li venien a dir que estava mona, que havia agafat una mona, que vol dir emborratxar-se, o bé, que anava molt mona, molt arregladeta. I aleshores va dir que la colla de nois i noies de la sala segur que no sabien que era agafar una mona. Per ells era agafar un pet, altres... En definitiva, hi havia gran varietat per la cosa etílica

Però la cosa no va acabar aquí. A la Seu d'Urgell, i estava fent una conferència en una biblioteca petitona, on l'edat mitjana del públic era de 87, 88 anys i tot dones, vídues. Va començar i portava mantellina... algú va riure i va dir: escolti jove, riem perquè portar una mantellina vol dir anar borratxa! La qual cosa demostra que també en català hi havia un joc lingüístic que deia dues vegades a la reina que havia begut massa. Va explicar que la mantellina servia per posar-se-la al cap per anar a missa. I com sempre va ser un moment amè.

Per acabar ens va proposar que deduïssim la sèrie següent que era molt senzilla. Ho podeu deduir?

U, D, T, Q, C, ...

Per acabar en Màrius va quedar-se a dinar amb una colla de professors del centre. Res és perfecte, però Agramunt sí que ho va ser per un dia. Moltes gràcies i torna quan vulguis.